

PG I A 0400/2/10

Pan
Przemysław Krejza
Prezes Stowarzyszenia
Instytut Informatyki Śledczej

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 sierpnia 2010 r. uprzejmie przedstawiam stanowisko dotyczące zasad powoływania biegłych w postępowaniu przygotowawczym, odnoszące się również do biegłych z zakresu informatyki.

W postępowaniu karnym opinii biegłego, którym może być biegły sądowy, inna osoba posiadająca odpowiednią wiedzę w danej dziedzinie (biegły ad hoc) oraz instytucja naukowa lub specjalistyczna, zasięga się tylko wtedy, gdy stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla okoliczności sprawy wymaga wiadomości specjalnych (art. 193 § 1 k.p.k.). O dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego decyduje z urzędu lub na wniosek stron uprawniony organ procesowy. Formalną podstawę działania biegłego stanowi postanowienie organu procesowego o zasięgnięciu dowodu z opinii biegłego (art. 194 k.p.k.).

Podkreślić należy, iż organ procesowy decyduje o osobie biegłego i przedmiocie ekspertyzy. Biegły jest niezależny od organu procesowego jedynie w doborze metod i badań specjalistycznych, choć również i w tym zakresie podlega jego kontroli (por.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25.06.2003 r. sygn. IV KK 8/03, Lex nr 80290).

Przepisy procesowe, regulujące zasady przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, nie dają podstaw do wartościowania opinii biegłych w zależności od podmiotu, który opinię przygotował, natomiast precyzują wymagania stawiane biegłym (art. 193, 195, 196 k.p.k.). Kryteria oceny pracy biegłego opierają się na weryfikacji wiedzy, kompetencji i rzetelności biegłego oraz jasności i zupełności jego opinii (por.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28.11.2003 r., sygn. IV KK 22/03, Lex nr 83780, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 26.10.2004 r. sygn. II AKa 207/04, KZS 2004/12/28). W tym aspekcie niezrozumiałe są formułowane w Pana piśmie zarzuty dotyczące preferowania przy wykonywaniu opinii biegłych nie posiadających stopni bądź tytułu naukowego.

Dodatkowo wskazać należy, iż instytucja biegłych sądowych była przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego, który w wyroku z dnia 14 marca 2005 r. sygn. akt K 35/04, w sposób jednoznaczny określił stosunek prawny łączący organ prowadzący postępowanie (w tym prokuratora) z biegłym stwierdzając, że „stosunek prawny łączący organ prowadzący postępowanie (...) z biegłym nie stanowi przykładu relacji równoprawnych podmiotów, jak to ma miejsce w stosunku cywilnoprawnym. Stosunek ten wykazuje cechy nadrzędności sądu (prokuratora) i podległości biegłego, gdyż zadanie tego ostatniego jest jednostronnie wyznaczane przez organ, który go powołał i przezeń kontrolowane”.

Z powołanych powyżej przepisów oraz orzecznictwa wynika, iż do wyłącznej decyzji organu procesowego należy wybór biegłego oraz ocena przedstawionej przez niego opinii. Decydując o wyborze biegłego organ procesowy powinien mieć na względzie przede wszystkim wiedzę i

doświadczenie biegłego w zakresie wiadomości specjalnych będących przedmiotem opinii, przy jednoczesnym uwzględnieniu pozostałych celów i zasad postępowania karnego. Przywołać w tym miejscu należy w szczególności zasadę szybkości procesu, zgodnie z którą rozstrzygnięcie sprawy powinno nastąpić w rozsądnym terminie (art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.). Nie bez znaczenia pozostaje przy tym okoliczność, iż czas oczekiwania na sporządzenie opinii przez biegłego stanowi jedną z istotnych przyczyn przewlekłości postępowań. Jednocześnie organ procesowy, jako dysponent środków budżetowych, zobowiązany jest do racjonalizacji kosztów postępowania karnego.

Przedstawione okoliczności determinują zasadność przeprowadzania przez prokuratorów, przed wydaniem postanowienia o powołaniu biegłego, wstępnych konsultacji z biegłym w zakresie m.in. czasu sporządzenia opinii oraz kosztów jej uzyskania.

W związku z powyższym, formułowany przez Pana w tym zakresie zarzut dotyczący praktyki prokuratorskiej, uznać należy za nieuzasadniony.

Z pozycjonem

PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Marek Jamrogowicz